

**LABORATORUL PENTRU ANALIZA
CONFLICTULUI TRANSNISTREAN**

**CRONOLOGIA
PROCESULUI DE
REGLEMENTARE
A CONFLICTULUI
TRANSNISTREAN**

SEPTEMBRIE 2023

Procesul de reglementare a conflictului transnistrean derulat în luna septembrie 2023 poate fi descris prin continuarea negocierilor părților cu partenerii internaționali și menținerea dialogului între Chișinău și Tiraspol în cadrul mecanismelor procesului de negociere existente.

În decursul lunii septembrie 2023, Biroul politici de reintegrare a continuat dialogul privind dosarul transnistrean cu partenerii internaționali, în special ONU și statele membre ale UE. Viceprim-ministrul pentru reintegrare Oleg Serebrian, co-președinte al Comisiei mixte interguvernamentale moldo-ucrainene în domeniul colaborării economice, a avut o întrevedere de lucru cu Paun Rohovei, Ambasador cu misiuni speciale al Ucrainei responsabil de dosarul transnistrean. În cadrul întrevederii, oficialii au discutat despre dinamica dialogului dintre Chișinău și Tiraspol, activitatea Comisiei mixte-interguvernamentale moldo-ucrainene în domeniul colaborării economice, precum și despre situația regională curentă. De asemenea, în decursul lunii septembrie, vicepremierul pentru reintegrare, Oleg Serebrian s-a aflat într-o vizită de lucru la Bruxelles, în cadrul căreia a avut o serie de întrevederi cu oficiali din instituțiile Uniunii Europene. Vicepremierul a făcut o prezentare a situației curente din raioanele de est ale țării. În decursul lunii, șeful Biroului politici de reintegrare, Alin Gvidiani a avut o întrevedere de lucru cu un grup de experți în domeniul securității din cadrul Academiei Federale Germane pentru Politică de Securitate (The German Federal Academy for Security Policy). Subiectele-cheie ale discuției s-au referit la dosarul transnistrean, formulele de interacțiune dintre ambele maluri ale Nistrului, securitatea regională în contextul riscurilor generate de războiul din Ucraina și de amenințările hibride.

Partea transnistreană pe parcursul lunii septembrie 2023 a purtat negocierile cu Chișinău și a continuat dialogul cu Federația Rusă. Șeful reprezentanței regiunii transnistrene la Moscova, Leonid Manakov, în decursul lunii septembrie a ținut un discurs în fața participanților la cea de-a 54-a sesiune a Consiliului Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului de la Geneva. El a subliniat că locuitorii din Transnistria continuă să se confrunte cu restricții masive în toate sferele vieții. De asemenea, partea transnistreană în decursul lunii a remarcat că situația economică din regiune rămâne dificilă și tensionată din cauza influenței politicii externe și a factorilor economici.

În contextul evoluțiilor geopolitice din Ucraina, la investigarea incidentului legat de căderea fragmentelor de rachetă S-300 în regiunea transnistreană au participat observatorii din cadrul contingentului de menținere a păcii de pe Nistru.

Cu privire la problematica dislocării trupelor ruse în partea stângă a Nistrului, în cadrul sesiunii a Adunării Generale a ONU, președintele Republicii Moldova, Maia Sandu a remarcat că în regiunea transnistreană trupele ruse staționează ilegal și trezesc adânci îngrijorări. În context, a fost cerută retragerea completă și necondiționată a trupelor ruse.

În cadrul grupurilor de lucru (experți), în luna septembrie 2023, a avut loc o reuniuni de lucru a grupurilor de lucru (experți) pentru economie. După o pauză de doi ani, în cadrul ședinței a fost abordat subiectul referitor la stadiul actual de implementare a Deciziei protocolare privind interacțiunea în domeniul veterinar, carantină și protecția plantelor, din anul 15 februarie 2021, cu precădere pe marginea Nomenclatorului mărfurilor supuse controlului sanitar-veterinar în regiunea transnistreană. În cadrul CUC au avut loc trei reuniuni de lucru. În formatul de negocieri „1+1” și în formatul „5+2” nu au avut loc întruniri.

Cronologic, dinamica procesului de reglementare a conflictului transnistrean pentru perioada lunii septembrie 2023 arată astfel:

06.09.2023 – Ministrul Energiei al Republicii Moldova, Victor Parlicov, a declarat că Republica Moldova va asigura aprovizionarea cu gaze a Transnistriei chiar dacă Gazprom va refuza să furnizeze gaze.¹

¹ Infotag, *MINISTRUL ENERGIEI A DECLARAT CĂ MOLDOVA VA ASIGURA ALIMENTAREA CU GAZ A TRANSNISTRIEI CHIAR ȘI ÎN CAZUL REFUZULUI GAZPROM DE A FURNIZA GAZE*, 06.09.2023, <https://www.infotag.md/rebellion-ro/310230/> (03.10.2023)

07.09.2023 – La Bender/Tighina a avut loc ședința CUC. În cadrul ședinței s-a audiat rapoartele Comandamentului Militar Întrunit privind situația în Zona de Securitate pe parcursul lunii august.²

08.09.2023 – Vicepremierul pentru reintegrare, Oleg Serebrian a avut o întrevedere cu șefa oficiului coordonatorului rezident al Organizației Națiunilor Unite (ONU) în Republica Moldova, dna Laura Fiorotto. Oficialii au trecut în revistă proiectele de asistență implementate cu suportul ONU pe teritoriul Republicii Moldova, în particular îndreptate spre consolidarea protecției drepturilor omului pe ambele maluri ale Nistrului.³

11.09.2023 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare Oleg Serebrian, co-președinte al Comisiei mixte interguvernamentale moldo-ucrainene în domeniul colaborării economice, a avut o întrevedere de lucru cu Paun Rohovei, Ambasador cu misiuni speciale al Ucrainei responsabil de dosarul transnistrean. În cadrul întrevederii, oficialii au discutat despre dinamica dialogului dintre Chișinău și Tiraspol, activitatea Comisiei mixte-interguvernamentale moldo-ucrainene în domeniul colaborării economice, precum și despre situația regională curentă.⁴

13-15.09.2023 – Vicepremierul pentru reintegrare, Oleg Serebrian s-a aflat într-o vizită de lucru la Bruxelles, în cadrul căreia a avut o serie de întrevederi cu oficiali din instituțiile Uniunii Europene. Vicepremierul a făcut o prezentare a situației curente din raioanele de est ale țării.⁵

14.09.2023 – La Bender/Tighina a avut loc reuniunea CUC.⁶

15.09.2023 – Șeful adjunct al Biroului Politici de Reintegrare, Eugen Cara a avut o întrevedere cu coordonatoarea de operațiuni a Delegației Comitetului Internațional al Crucii Roșii (CICR) în Republica Moldova, doamna Katy Attfield.⁷

19.09.2023 – La sediul Misiunii OSCE din orașul Tiraspol, după o pauză de doi ani a avut loc ședința grupurilor de lucru pentru economie. În cadrul ședinței a fost abordat subiectul referitor la stadiul actual de implementare a Deciziei protocolare privind interacțiunea în domeniul veterinar, carantină și protecția plantelor, din anul 15 februarie 2021, cu precădere pe marginea Nomenclatorului mărfurilor supuse controlului sanitar-veterinar în regiunea transnistreană.^{8, 9}

20.09.2023 – Ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Nicu Popescu, a menționat că conflictul transnistrean nu va deveni un obstacol în calea integrării europene a Republicii Moldova.¹⁰

20.09.2023 – Președintele Republicii Moldova, Maia Sandu a făcut un apel de la tribuna ONU pentru retragerea trupelor ruse din regiunea transnistreană.¹¹

---

² Guvernul R. Moldova, *Comisia Unificată de Control s-a întrunit la Bender*, 07.09.2023, <https://gov.md/ro/content/comisia-unificata-de-control-s-intrunit-la-bender-4> (03.10.2023)

³ Moldpres, *Vicepremierul Oleg Serebrian a avut o întrevedere cu șefa oficiului coordonatorului rezident al ONU în R. Moldova*, 08.09.2023, <https://www.moldpres.md/news/2023/09/08/23007048> (03.10.2023)

⁴ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea vicepremierului Oleg Serebrian cu Paun Rohovei, ambasador cu misiuni speciale al Ucrainei*, 11.09.2023, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-vicepremierului-oleg-serebrian-cu-paun-rohovei-ambasador-cu-misiuni-speciale-0> (03.10.2023)

⁵ Guvernul R. Moldova, *Întrevederile vicepremierului pentru reintegrare în cadrul vizitei de lucru la Bruxelles*, 15.09.2023, <https://gov.md/ro/content/intrevederile-vicepremierului-pentru-reintegrare-cadru-vizitei-de-lucru-la-bruxelles> (03.10.2023)

⁶ Guvernul R. Moldova, *Subiectele discutate de Comisia Unificată de Control*, 14.09.2023, <https://gov.md/ro/content/subiectele-discutate-de-comisia-unificata-de-control> (03.10.2023)

⁷ Guvernul R. Moldova, *Șeful adjunct al Biroului Politici de Reintegrare în dialog cu reprezentanții Comitetului Internațional al Crucii Roșii în Republica Moldova*, 15.09.2023, <https://gov.md/ro/content/seful-adjunct-al-biroului-politici-de-reintegrare-dialog-cu-reprezentantii-comitetului> (03.10.2023)

⁸ Noi, *După o pauză de doi ani la Tiraspol a avut loc ședința grupurilor de lucru pentru economie*, 19.09.2023, <https://noi.md/md/societate/dupa-o-pauza-de-doi-ani-la-tiraspol-a-avut-loc-sedinta-grupurilor-de-lucru-pentru-economie> (03.10.2023)

⁹ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O vstreche ekspertnykh (rabochikh) grupp po voprosam ekonomiki*, 19.09.2023, <https://mid.gospmr.org/ru/node/9496> (03.10.2023)

¹⁰ Infotag, *ȘEFUL MAEIE NU EXCLUDE CĂ MOLDOVA POATE INTRA ÎN UE FĂRĂ MALUL STÂNG AL NISTRULUI*, 20.09.2023, <https://www.infotag.md/rebellion-ro/310629/> (03.10.2023)

21.09.2023 – A avut loc întrevederea de lucru a viceprim-ministrului pentru reintegrare, Oleg Serebrian cu Chris Allan, directorul Departamentului pentru Europa de Est și Asia Centrală al Ministerului Britanic de Externe, însoțit de Steven Fisher, ambasadorul Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord în Republica Moldova. Subiectele-cheie ale discuției s-au referit la dosarul transnistrean și la securitatea regională, având în vedere contextul războiului din Ucraina.¹²

21.09.2023 – Șeful Reprezentanței Transnistriei în Federația Rusă, Leonid Manakov, a ținut un discurs în fața participanților la cea de-a 54-a sesiune a Consiliului Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului de la Geneva. El a subliniat că locuitorii din Transnistria continuă să se confrunte cu restricții masive în toate sferele vieții.¹³

25.09.2023 – La investigarea incidentului legat de căderea fragmentelor de rachetă S-300 în regiunea transnistreană au participat și observatori din cadrul contingentului de menținere a păcii.¹⁴

25.09.2023 – Șeful Biroului politici de reintegrare, Alin Gvidiani a avut o întrevedere de lucru cu un grup de experți în domeniul securității din cadrul Academiei Federale Germane pentru Politică de Securitate (The German Federal Academy for Security Policy). Subiectele-cheie ale discuției s-au referit la dosarul transnistrean, formulele de interacțiune dintre ambele maluri ale Nistrului, securitatea regională în contextul riscurilor generate de războiul din Ucraina și de amenințările hibride.¹⁵

26.09.2023 – Șeful administrației economice al regiunii transnistrene, Serghei Obolonik, a remarcat că situația economică din regiune „rămâne dificilă și tensionată din cauza influenței politicii externe și a factorilor economici”.¹⁶

28.09.2023 – La Bender/Tighina s-a desfășurat ședința săptămânală a Comisiei Unificate de Control, fiind abordate mai multe subiecte de actualitate privind situația în Zona de Securitate.¹⁷

29.09.2023 – Viceprim-ministrul pentru reintegrare, copreședintele Comisiei interguvernamentale mixte moldo-ucrainene în domeniul colaborării economice și comerciale, Oleg Serebrian s-a întâlnit cu omologul său ucrainean, Viceprim-ministrul, ministru pentru reintegrarea teritoriilor temporar ocupate, copreședintele comisiei din partea Ucrainei, Iryna Vereshchuk. În cadrul reuniunii au fost abordate subiecte ce țin de cooperarea bilaterală în domeniul energetic, livrarea gazului, includerea în sistemul european de infrastructură terestră și feroviară.¹⁸

Realizat de Mihai Melintei

---

¹¹ Radio Moldova, *Președinta Maia Sandu a făcut un apel de la tribuna ONU pentru retragerea trupelor rusești de pe teritoriul Republicii Moldova*, 20.09.2023, <https://radiomoldova.md/p/21306/presedinta-maia-sandu-a-facut-un-apel-de-la-tribuna-onu-pentru-retragerea-trupelor-rusesti-de-pe-teritoriul-republicii-moldova> (03.10.2023)

¹² Guvernul R. Moldova, *Întrevederea vicepremierului Oleg Serebrian cu Chris Allan, directorul Departamentului pentru Europa de Est și Asia Centrală al Ministerului Britanic de Externe*, 21.09.2023, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-vicepremierului-oleg-serebrian-cu-chris-allan-directorul-departamentului-pentru> (03.10.2023)

¹³ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Leonid Manakov vystupil na 54-y sessii Soveta OON po pravam cheloveka*, 21.09.2023, <https://mid.gospmr.org/ru/node/9504> (03.10.2023)

¹⁴ Infotag, *OBSERVATORI DIN FORȚELE DE MENȚINERE A PĂCII PARTICIPĂ LA INVESTIGAȚIA PRIVIND CĂDEREA FRAGMENTELOR DE RACHETĂ ÎN TRANSNISTRIA*, 25.09.2023, <https://www.infotag.md/rebellion-ro/310741/> (03.10.2023)

¹⁵ Guvernul R. Moldova, *Șeful Biroului politici de reintegrare Alin Gvidiani în dialog cu un grup de experți din cadrul Academiei Federale Germane pentru Politică de Securitate*, 25.09.2023, <https://gov.md/ro/content/seful-biroului-politici-de-reintegrare-alin-gvidiani-dialog-cu-un-grup-de-experti-din-cadrul> (03.10.2023)

¹⁶ Infotag, *RESPONSABIL TIRASPOLEAN: SITUAȚIA ECONOMICĂ DIN TRANSNISTRIA RĂMÂNE COMPLICATĂ ȘI TENSIONATĂ*, 26.09.2023, <https://www.infotag.md/rebellion-ro/310777/> (03.10.2023)

¹⁷ Guvernul R. Moldova, *Ședința Comisiei Unificate de Control*, 28.09.2023, <https://gov.md/ro/content/sedinta-comisiei-unificate-de-control> (03.10.2023)

¹⁸ Noi, *Oleg Serebrian s-a întâlnit cu vicepremierul ucrainean, Iryna Vereshchuk*, 29.09.2023, <https://noi.md/md/in-lume/oleg-serebrian-s-a-intilnit-cu-vicepremierul-ucrainean-iry-na-vereshchuk> (03.10.2023)